

Tervehdys syyskiireiden keskeltä Janakkalasta!

Eliisa Peltomäki

Ehdotin Peltokasvijaoksen kokouksessa, että syksyn Kasvin-suojelulehteen olisi hyvä saada vuosittain viljelijän näkökulma kuluneesta kasvukaudesta. Ja jonkun on kirjoitettava ensimmäinen juttu, joten aloitan itse.

Olemme viljelleet mieheni kanssa kotitilaani jo kaksikymmentä vuotta Janakkalan Turengissa. Tuotamme pääasiassa siementä oman Tilasiemeneen kuuluvan siemenpakkaamomme tarpeisiin. Syys- ja kevätiljjojen lisäksi tuotamme siementä timoteista, nurminadasta, englanninraiheinästä ja herneestä.

Kirjoittaessani tätä syyskuun puolivälissä meillä on vielä puinnit vähän kesken ja vasta syysruis kylvettyinä. Toivottavasti ainakin syyskuun loppuun asti olisi aurinkoisia kelejä, niin mahdollisimman moni meistä viljelijöistä saisi syyskylvöt ja -puinnit valmiiksi.

Kevät alkoi ihan normaaleissa merkeissä ja Kanta-Hämeessä Hämeenlinnan seudulla kosteutta riitti maassa kevätkylvöjen aikaan. Aloitimme kylvömuokkaukset toukokuun kymmenennen päivän tienoissa. Sateet keskeyttivät kylvöt hetkeksi, joten viimeiset siemenet saatiin maahan toukokuun lopulla.

Valitettavasti kesäkuu oli todella kuiva ja lämmin. Keväällä kylvetyt viljat tuottivat sivuversoja toivottua vähemmän. Vältyimme ilmeisesti myöhäisem-

Jauhosavikka menestyi alkukesän kuivuudessa hyvin. Kuva: Eliisa Peltomäki.

män kylvön vuoksi ohrakirpoilta, jotka haittasivat monilla kollegoilla oraiden kasvua. Rikkakasvivalikoimamme on selvästi laajentunut syysviljojen tultua viljelykiertoon, ja ainevalintoja jouduimme pohtimaan aikaisempaa enemmän. Korrensääteiden käyttöä vähensimme tänäkin vuonna helteiden vuoksi. Toisaalta varsinkin ohrat jäivät poikkeuksellisen mataliksi.

Sateita odottelimme turhaan ennen juhannusta, mutta kesäkuun viimeisinä päivinä saimme vettä. Yhdessä illassa ukkosen kera 60 mm ja lähipäivinä lisää. Valitettavasti runsaat sateet saivat viljakasvustot jälkiversomaan ja lähes

Ohran lentonokea esiintyi tänä vuonna tavallista enemmän, ja myös peitattula siemenellä kylvetyissä kasvustoissa. Kuva: Eliisa Peltomäki.

kaikilla pelloilla oli havaittavissa kahden kerroksen väkeä. Esimerkiksi kauran kohdalla oli vaikea päättää, kumman kasvuston mukaan teemme punahometorjunnan, sillä olosuhteet homeille olivat ihanteelliset. Kasvitaudeista voisi mainita lentonoen, jota näkyi normaalia enemmän monitahoisissa ohrissa peitattuksesta huolimatta. Hernekääriäistä esiintyi runsaasti, mutta onneksi herneviljelmämme lähellä ei ollut viljelty hernettä vuosiin ja torjuntatarvetta ei ollut.

Heinäkuun lopulla alkoi hyvin syksyinen keli sateineen, syysruisvehnät alkoivat itämään tähkään jo ennen valmistumista. Onneksi sateet taukosivat ja syysviljat sekä valtaosa nurmisiemenistä saatiin korjattua talteen hyvissä olosuhteissa. Sadon laatu oli vielä kohtuullinen,

Hernekasvustot olivat komeita alkukesän kuivuudesta huolimatta. Runsaat sateet tekivät kuitenkin puinnista erittäin haastavaa. Kuva: Eliisa Peltomäki.

Loppukesän sateet pehmensivät peltoja, mikä vaikeutti niin sadonkorjuuta kuin syyskylvöjen tekoa. Kuva: Eliisa Peltomäki.

mutta helteet olivat laskeneet näidenkin satsotasa odotetusta.

Elokuun puolen välin jälkeen alkoi sadekausi, joka pilasi jo huomattavasti kevätviljojen laatua. Kaurat ja herneet menivät lakoon kovissa kuurosateissa. Ensimmäisen kerran meillä kotipeltokin pehmeni niin paljon, että puimuri ei paikoin pysynyt pinnalla. Sateisia syksyjä on ollut ennenkin, viime vuosikymmenellä 2012 ja 2017, mutta nyt saimme vettä todella paljon. Toisaalta välissä oli hienoja aurinkoisia päiviä ja kohtuullista korjuukeliä. Eniten viime kesän todella vaihtelevista olosuhteista kärsi monitahoinen ohra. Hernekas-

vustot olivat varmasti komeimmat vuosiin, mutta korjuuolosuhteet koettelivat koneita ja viljelijöitä. Jättikauraa näkyi myös kaurapelloilla poikkeuksellisen paljon. Ne myös erottuivat lakokasvustoista selvästi.

Syyskylvöjen jälkeen on aika huokaista. Sadon laadun selvittyä meidän täytyy tehdä taloudellistakin yhteenvetoa kuluneesta kasvukaudesta. Viljelijöille ominaiseen tapaan ajatuksemme kääntyvät kohti ensi vuoden kasvukautta viimeistään sydäntalvella ja keväällä 2024 menneen kesän hankaluudet ovat vain haalistuneita muistoja. Onneksi aina tulee uusi kesä ja uudet kasvustot.